

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Вѣстникъ за търговска и индустриална защита и информация.

Редакторъ - издателъ: П. Д. Драгулевъ.

Цените за обявите са:
За кв. сантиметър 250
лв. за първия ден, втория ден,
посредствено 150 лв. за едно
публикуване; баланси, ре-
шения, циркуляри и прото-
коли по 150 лева; ре-
гистрация на търговски и
индустриални фирми 10 лв.
Всяко що се отнася до
вѣстника се адресира до:
"Търговско-Промислена За-
щита", Варна "Вестник" 8.

Има три вати социално
и поведение, среда
постъпъ.
АБОНАМЕНТА Е:
Годишно 150 лв., 1/2-год.
80 лв., 3-месечно 45 лв.
Абонамента започва въ
всяко 1-во число отъ ме-
сеца. — вжати предимата

Търговско Анциенерно Д-во „Довѣрие“ — Варна

Покана.

Управителния съветъ на Търговско Акц. Д-во „Довѣрие“ въ гр. Варна, поканва г. г. акционеритѣ на същото дружество да присъствуватъ на общо редовно годишно събрание, което ще се състои на 1 февруарий 1925 година, 9 часа преди обѣдъ въ помещението на дружеството, при следния

Дневенъ редъ:

1. Докладъ на управителния и провѣрителния съвети за дейността на дружеството презъ 1924 година и одобрение „Баланса“ и сметката „Загуби и Печалби“ за същата година.

2. Одобрение доклада на управителния съветъ и освобождаване отъ отговорностъ управителния и провѣрителния съвети и директора на дружеството за отчетната година.

3. Гласуване бюджета за 1925 година.

4. Избиране на управителъ и провѣрителъ съвети и двама запасни на провѣрителния съветъ.

За правоучастие въ събранията акциитѣ се депозиратъ въ дружествената каса, или се представя удостоверение отъ учредителното гдето са депозирани.

Ако въ определения денъ 1 февруарий, не се представятъ законния брой акции, то събраниято се отлага за следующия педеленъ денъ въ същия часъ и мѣсто.

гр. Варна, 12 януарий 1925 година.

Отъ Управителния Съветъ.

SOCIETÀ ITALIANA DI SERVIZI MARITTIMI

Вързи рейси пощенски и търговски отъ Италия за Египетъ, Сирия, Гърция, Турция, Черното-Море и за Дунава.

Линия Тиренско Море—Дунава съ отбивания въ Варна и Бургасъ отъ и за по главнитѣ италиански пристанища и Марсилия.

Общественната среда като възпитателка.

Когато се издирватъ причинитѣ на похватата на човѣшкитѣ права и се изисква лекуването на общественитѣ пороци, първия отправенъ погледъ се обръща къмъ училището и потърсва се неговата помощ. Но и често пъти тс, училището, се прави отговорно върху него се хвърлятъ укори, че първи рѣка за рѣка съ изпространението на развратата между хората.

При това никакъ почти не се помисли върху факта, че влиянието на училището не е непосредствено, защото то няма работа съ малолетни, че неговитѣ плодове зреятъ много късно, въ бъдещето и че то въ това не може да бъде единично отговорно за злото на света.

Също така, не се взима въ внимание, изпуска се дори отъ предвидъ, че училището има най-чиститѣ, най-добритѣ намерения и че постоянно се труди, до колкото отъ него зависи, напълно да отговори на поставенитѣ си цели, но, че на него му се изпрѣчватъ много

пяти прѣчки, които то не е въ състояние да отстрани.

Така, например, колко струва, че училището проповежда истината и правдата, когато публичния животъ въ много отношения санкционира разгулността, лъжата и непрадата; кога той, както ще го въ тоя случай наречемъ, — общественната среда не действа въ съгласие съ училището. Логиченъ е резултата на това, дего младежътъ, щомъ излизе отъ училището се ограничава съ увѣреността, че живота вънъ отъ училището трябва да бъде по-другъ или дори напълно противенъ на живота, какъвто училището проповежда; съ една дума, че въ различнитѣ случаи трябва да следва разни морални принципи!

Тези, мисли, които ни доведѣха до заключението, че въ живота твърдо се предирва (оглежда) влиянието на общественната среда (milieu), която като най-моцень факторъ определя човѣшката дейностъ и която трябва да понесе най-

големата отговорностъ както за отбѣлното, така и за общото зло — тези мисли е предизвикалъ у всѣкого д-ръ Ерихъ Щерпа, преподавателъ по „Психологията на злосторника“, отъ които са заемени долнитѣ най-интересни извадки:

Всичкитѣ чужди постѣпки се определятъ отъ два фактора: отъ диспозицията (разположеннето) и отъ външнитѣ влияния, на които човѣкъ е изложенъ. Диспозиция, съ други думи, се зовѣтъ склонноститѣ; тѣ могатъ да бъдатъ или по рождение, или придобити въ течение на живота. Всичкитѣ преживявания оставятъ въ нашата душа (или въ мозаичнитѣ клетки) следи, които твърдо образуватъ диспозицията за бъдещето доживяване и постѣпкитѣ, и не е лесно да се разбере кой отъ поменатитѣ два фактора има по-големо влияние на чуждата дейностъ.

Ламброзо бѣше безспорно единъ отъ първитѣ учени, който съгледа въ злосторството психологиченъ проблемъ. Но неговото гледище бѣше едностранично и съ тоя видъ, въ това отношение то може да се отбележи като погрешно. Ламброзо застъпваше гледището, че човѣкъ е роденъ злосторникъ, т. е., че има особена склонностъ, злосторнишка склонностъ, която е допестъ съ рождението си въ света. Тази мисълъ ни подѣща да си спомнимъ старото учение на Гала, което казва, че въ мозъка има особни мѣста (чувства) за злосторство, чувства за кражба, за измама и т. н. Наястина Ламбрововото мислене е до нѣйде точно — има индивиди съ склонности, които въ голѣми размѣри диспозиратъ въ злосторника; обаче, че тѣ могатъ да бъдатъ неминуемо злосторници, не е напълно вѣрно. Диспозицията представляватъ само силата, обаче, за да се изпълнятъ тѣ, потребни са външни влияния. Какво ще стане отъ склонноститѣ, които правятъ дадено лице способно за злосторство, твърде много зависи отъ това, въ какви условия (при каква обстановка) живее това лице, т. е. какви впечатления отъ външа святъ върху него; общественната среда (milieu) тукъ играе решающа роля. Поради това най-големия брой злосторници се рекрутиратъ отъ най-долнитѣ общественни редове. Да вземемъ тоя примеръ: дете на нютни родители добива всичко, каквото му се доще; неговитѣ желания всѣкого се удовлетворяватъ и на всѣка негова стѣпка и постѣпка родители му внимаватъ и отъ първия денъ още грижливо престоиватъ, щото лопитѣ склонности да не взиматъ върхъ. Съвсемъ други са случаитѣ,

въ които детето расте въ най-долнитѣ общественни редове. Неговитѣ желания и най-големата му воля родители му не могатъ да и задоволятъ и то расте безъ надзоръ отъ старитѣ, на улицата. Върху това идатъ и лошавитѣ примери, които детето въ тия редове всѣкидневно вижда въ къщи. Нека приведемъ лопитѣ относителни случаи. Цѣлото потомство е натикано въ една стая. Майката отива всѣки денъ на работа вънъ отъ домътъ си и не може да държи въ редъ къщата си. Бащата не се достѣща за надзора на децата си и не се чувствува угоденъ въ дома си; отъ работата си отива право въ кръжмата и тамъ пие. Като се върне въ къщи, започва да се кара (да псува) съ жената си, което детето не може да понесе. То на драго сърдце се заиграва и играе по улицитѣ, а като порастне, прави същото онова, което е правилъ и баща му — отива въ кръжмата, пие, пиявива се, пакъ се връща въ дома и се кара, и ругае, и немиротвува до престѣпностъ.

Въ още по-големи размѣри отиватъ рѣка подъ рѣка съ злосторствата си външнитѣ фактори. Статистиката съ своитѣ изучавания потвърждава, че брой на кражбитѣ расте и на денната ставатъ гибелни — че алкохолизма е причина на много телесни повреди (наранявания); тѣ ставатъ въ неделни празничнитѣ дни. Въ събота работничитѣ си получаватъ заработенитѣ презъ седмицата заплати; отиватъ въ кръжмата и пиятъ. Въ пиянитѣ са и побиената. Най-малко телесни повреди има въ четвъртъкъ и петѣкъ, когато не оставатъ пари за алкохолъ.

Такава е и причинната връзка и между алкохола и противопоставянето на властитѣ, неморалнитѣ деяния и т. н.

И толкова, колкото тукъ наведохме отъ интересното учение на д-ръ Щерпа достатъчно е да се види какво голямо е влиянието на общественитѣ среди върху хорскитѣ деяния и какъ възпитанието на народа не почва отъ училището, а отъ порастналитѣ. Расата и исторната, праотцитѣ и живота са велики и здрави стѣлбове, върху които почива съдбината на народа и на отделнитѣ лица. Съ други думи: повдигането и надалето на духовния и моралния животъ отнежда великитѣ събития, каквито са: войнитѣ, държавнитѣ преобразования, техническитѣ и стопанска напредѣци, защото тѣ даватъ на живота отгласитѣ на новото съдържание. Богатството и сиромашията, работата и безработицата формиратъ човѣшкитѣ и тѣхнитѣ нрави, техния животъ и тѣ влия-

затъ въ училището, което донася потока на живота. Всяка епоха може да допесе, само онава, която тя сама има.

Уви! днешната наша епоха, говоримъ за нашата страна и по специално за нашия градъ, говоримъ за него, защото всеки денъ се натѣкватъ предъ очитѣ ни изоправнитѣ деяния на епохата и похватата; всеки денъ се изпрѣчватъ предъ погледа ни гмъжила отъ безхарактерни хора, отъ зли учители и школовници, отъ злоправни ученици и школьники отъ пияни бащи и развратни майки, отъ разложени общества и паднали граждани!

Но любовния булевардъ на ученико ученикитѣ по улица „Царъ Борисъ“, лопата развала и злокачествената похваръ, който се насажда въ тая улица, въ улица „Миладинова“ и въ много други улици, не бѣде ли въ очитѣ поне градоначалството за да издаде една малка заповѣдъ и да определи едно много ефикасно наказателно като следното:

„Ученикъ или ученичка, който и която, при свободния часъ се разхожда по улицитѣ безъ родителитѣ или безъ настоятелитѣ си, се арестува отъ полицията за 24 часа безапелационно“?

Пре-прѣвъ.

Къси съобщения.

Изпавервача на апарата Кодакъ Джорджъ Итсменъ е подарилъ за хуманни цели 49 милиона долара.

— 0 —

На 6 януари стана срещата (васеданието) на кредиторитѣ на Банка Адриатико въ Триестъ. Банката предложи да плати 20 на сто.

— 0 —

Индексъ за търговията въ Англия спадна отъ 89 на 86.

— 0 —

Въ некои части на Русия и Германия владее чужда зима. На некои места температурата е 19 градуса надъ нулата. Напротивъ, въ Римъ е 5 градуса подъ нулата.

— 0 —

Княгиня Виктория, жената на прогласилия се за руски царъ Кирилъ, събира въ Америка пожертвувания за предстоящото движение противъ Русия. Много отъ американскитѣ вестници нападатъ президента Кулиджа за това.

— 0 —

Мусолина е похвалилъ Ахмедъ бей Зогу и честитилъ му победата и дохождането на властъ! Ужъ сърбитѣ поддръжали възстането на Зогу!

— 0 —

Въ цѣла Англия бушува рашно лошо време. Темна ледла отъ коритото си и ляла всички долни крайща Белостъ.

— 0 —

Общината въ Мадридъ отъ за да наименова краля и лицата за почетни граждани на Мадридъ. Същото направила и некои други градове Испания.

Много бавно отиват преговорите между Чехия и Полша за търговско споразумение. Иако се технически митинги в подготвянето им.

Американският професор Ернест Бронен е пресметнал, че децата в 10,000 години ще станат по дълги с 1/10 от секундата. Това откритие е едно от най-новите успехи на астронимията.

Степан Радич е заловен в квартирата на вета му Кошутич в Загреб и е затворен. Заловена е у него и архивата, която посилва със себе си.

Мексико е отменило паредбата за пазарна да се заселват индици.

Кулидж, американският президент е наредил да се подготви съвременно изобретение целата военна американска флота.

Брой на безработните в Германия възлиза на 456000.

Английското правителство е изпратило голем брой от съветските дипломати от Лондон.

Ролата на стопанско-търговски съюзи.

Требваше да дойдат изборите на търговско-индустриалните камари да се докаже това, което ние от 6—7 години наемаме неустойчиво проповядваме и с много примери от живота на работническите организации доказваме.

Требваше да дойдат тия избори, сиреч, да докажат, че съюзението е силата, че въодушевлението е успех, че въодушевлението и солидарността е победа. Разединеността е слабост, винаги осъдена на неуспех и на марцианска смърт.

Имаме примера в Варна съюза на търговците на г. И. Найденов, Петко Кирчев и Александър Петровиц, наречено дружество на варненските търговци, стоящо далеч от заплата свое здраво мѣсто обща едро-търговска съюзна организация под егидата на Български търговски съюз в София; имаме примера на това разгледано, лениво и бездейно дружество и го съпоставяме с добре организираната и солидаризирана група на варненските индустриалци, на сдружените и адрено циментирани въ едноименството си дребни търговци под мотото на професионалисти, на търговците комиссионери и даже на здружените занаятчий от двете крила, които, под чувството на единността, равнища солидарна дейност въ изборите за търговската камара и победиха. „Големият“, „помпозният“ съвпадение пера дружество на Найденов, Кирчев, Петровиц и пр. остана като охляло: и ония трима кандидати, които беа се съгласили дребните търговци, по милост, да приемат въ листата си от страна на това дружество, като представляващо едрите търговци, въ последния момент беа отхвърлени и вместо тия трима, тѣ си избраха един, който темъ беуго Г-н Г. Т. Петров, който и кандидат на Кирчев и Петровиц е дружество, от общо уважаван и много танъ търговец беа канити и на двете страни, но и така уважаван и почина, той беа един от най-новите кандидати на дребните търговци сдружени под егидата на търговци „професионалисти“.

Единъ очебийн примеръ и Г-н Г. Т. Петров, който е тая плевица. Тя

дойде да докаже, че да се стои вън от организацията на Българския Търговски Съюз и да се поддържа едно креще и разгледано дружество, като Кирчевото и Петровиц е предно за интересите на цялото едро търговско съсловие. Тия двама всеки ги мрази и никой ги неща. Те добре ще направят сами да идат въ архива, а младите интелегентите, упоените от желание да работят, младите обладаващи съ енергия да надделяват над всички спънки, съ дължини да се впрегнат на работа — да се сдружат, да се солидаризират и под егидата на Български Търговски Съюз да работят за съсловията, да посветят умъ и сили за напредъка на търговския браншове.

Цѣтънахме примера въ Варна за изиграната от организираните търговци (дребни), индустриалци, комиссионери и занаятчий роли предъ плешивото, предъ гологлавото дружество на едрите варненски търговци, което, по своя вина, по своя немощ, собствено, остави едрата колониялна и житарската търговия безъ представители въ търговската камара. Но ние можемъ да посочимъ въ съвсемъ опакан видъ примерите отъ София, Бургасъ, Пловдивъ, Русе, Плевенъ, Видинъ, Стара-Загора, Търново и много други градове, дето съюзните дружества на Български Индустриален и Търговски съюзи изнесаха на плещите си борбата въ изборите, не само съ голема чест и достоинство, но и съ блестящи успехи. Тия два съюза на всекаде съ дади на търговците и индустриалците да работят, че въ камарите трябва да влезатъ първостоящите въ съсловията имъ лица и това добро начало, тоя важенъ принципъ получи тържествено си прокарване въ лицето на всички, въ ония места организирани търговци индустриалци.

Въ другите градове (освенъ въ Варна) нема дележъ на едри и дребни търговски съсловия, нема и вражда помежду тия две на видъ отделни съсловия. Напротивъ, царува взаимност, царува единство, царува солидарност. Въ Варна е обратното. Разединеностъ разяжда основите на всеко добро начинание; сепаратизма убива всяка добропаметност у умните и похватните търговци и прави ги бесилни да се поставятъ надъ дребнността и амбициите: за да се поведе масата къмъ сполитане и къмъ сътрудничество между едрите и дребни търговци, а отъ тѣхъ да видятъ добръ примеръ и другите съсловия.

Ето кое осъждахме до сегачие; ето кое носи до сега само злини за търговията въ Варна; ето на що трябва да спре погледа си и да съсредоточи вниманието си всеки съвестенъ и мислящъ за общите интереси варненски търговецъ — големъ или малък. Тѣ, търговците въ Варна, трябва да разбератъ, че организирани въ една обща и добре сплотена организация, ще бъдатъ много повече полезни съ ролята, която като здрава и жива сила ще играятъ въ живота на търговията и даже въ живота на държавата.

Параходното дело.

Съ бързото и постоянно подобрене въ конструирането на параходи единъ отъ големите корабостроители въ Англия се е привалялъ въ смисълъ, че е труденъ въпроса, за кое и да било параходно дружество или на параходно предприятие да реши върху какъ типъ параходи да се останови като купувач или при поръчване на нови параходи. Тая проблема отъ дълго време е била една

отъ мъчните както за Англия, така и за други държави. И днесъ отъ всяки другъ пътъ тя е станала повече трудна — всемала е характера на недоумение какъ да се постигне. Три цилиндрични машини, турбини, дизелови машини и, вероятно, последното изобретение на моторни кораби, всички иматъ своите партизани. И на корабостроителите, които днесъ поръчватъ нови кораби, налага имъ се да преценяватъ всички нови случаи, всички нови изобретения преди да се окончателно остановятъ на поръчките си.

Неудобството споредъ експертите е, че тѣмо когато единъ цененъ параходъ е пуснатъ въ експлоатация, условията въ постройките на по-нови параходи биватъ въ такъвъ размеръ изменени, че до като тия по-нови параходи бждатъ излезли въ експлоатация, малко преди тѣхъ пуснатите биватъ записани въ числото на малко или много бракуваните и, едва следъ тѣхъ съвременно експлоатиране, биватъ продавани като старо желязо, което би значело да се мине въ една чувствителна загуба върху капитала.

Обаче директора на едно отъ най-големите трансатлантически параходни дружества, който напълно споделя тая приценка, препоръчва, че сега е най-едрото време за корабостроителите да си направятъ поръчките за нови параходи и той подкрепя тия си възгледи съ факта, че е поръчалъ вече три нови параходи за нуждите на дружеството си. Тоя иде да потвърди, че въобще въ корабостроителските среди на Англия преобладава чувството, че новата година ще види по благоприятни условия отъ тия, които съществуваша при изгрева на 1924 година. Тоя мнение на английските корабостроители трябва да бжде ценно и пълноценно за всички подобни предприятия които иматъ нужда отъ тонажъ.

Уви! Нашето дружество — горко му и тежко му! — не е въ състояние да въима поука отъ тия нотации на английските голѣми директори на параходни дружества, защото, споредъ констатацията на всички почти по крупни акционери, които участвуваша въ референдумъ, то, нашето дружество, освенъ единъ здравъ и читавъ параходъ, другите хичъ ги нема, другите представляватъ „просто желязо, което се движи по морето; а д-вото ваима субсидиите като „печалби“ да плаща тагитими на големите си — паричи си нема горкото да си поръча параходи.

Посещение на министъра на промишлеността въ Габрово.

Въ свързка съ проучване положението на индустрията и занаятчий въ Габрово, г. министъра на търговията, промишлеността и труда, придруженъ отъ председателя на камарата и други народни представители, на 5 тог конфеираха съ габровските индустриалци и занаятчий.

Въ една телеграма на председателя на партийното бюро на Демократически Сговоръ въ Габрово г. Ил. Кожухаровъ — кметъ на сѣния градъ — четемъ, че „въ прѣвъ пътъ държавната властъ въ лицето на министъра на търговията и близки до него компетентни по стопански въпроси лица се поставятъ въ контактъ съ стопанските и търговски условия на индустрията въ Габрово за да се откриятъ и отстранятъ пречките за нейното развитие и се създадатъ условия за нейното преуспеяние“.

Верно е, съ единъ тѣй големъ, отъ толкова много лично-

сти, антуражъ никой министъръ не е посещавалъ града и така тържествено, и тѣй демонстративно никой власт, и никой министъръ на търговията не се е поставялъ въ контактъ съ индустриалците и занаятчийте. Но, ако е думата за контакт, ние знаемъ, че не е имало правителство, не е имало министъръ на индустрията въ България, който да не се е поставялъ въ контактъ съ габровските индустриалци и занаятчий, обаче, кой що е направилъ, кой съ какво е подпомогналъ за преуспеяването на индустрията и дребната габровска промишленостъ? — ето това е, което важи.

Не сме въ положение да знаемъ какви, предимно въпроси съ третирани въ конференцията на г. министъра Христова съ индустриалците и занаятчийте. Но тамъ, въ Габрово, има три болни въпроса: тоя за кредита, на първо мѣсто, за индустриалния клонъ отъ железницата и за митницата. Само тия три болни въпроса, ако би могълъ, ако би билъ въ състояние да разреши г. министъра на индустрията, той ще валячи въ всеко убеждение, че въ Габрово обикновено се явяватъ министрите и се поставятъ въ контактъ и наливатъ платонически чувства и възхищения отъ габровската предприемчивост и трудолюбивост, а като се въвърнатъ въ София чувствата огасватъ и обещанията се изпаряватъ. Но дая тия въпроси съ отъ пряка компетентностъ на министъра на промишлеността да ги разреши самъ, ако евентуално се съгласимъ, че наливаните чувства отъ него не съ платонизъмъ? На това трябва да обърнемъ внимание.

Кредита е въпросъ отъ пълна компетентностъ на Б. Н. Банка и на министъра на финансите. Железницата и митницата, също съ отъ изключителна компетентностъ на министъра на финансите.

Нека се надеваме, че г. министъра на промишлеността не е обаявалъ съ платонизъмъ г-да индустриалците, а съ твърдата своя министерска дума и съ съгласието на своя финансовъ колега ще залегнатъ да се извърши доброто и полезното дело на подкрепата съ кредитъ и на създаване общопризнатите необходими условия за скъпата и много ценна индустрия въ Габрово.

Р. С. Въ последенъ часъ се научихме, че въпросите за развиване съ били сложени както следва: 1) какви съ нуждите на индустриалците и занаятчийте следъ войната; 2) какъ да се сътвори новия законъ за насърчение местната индустрия; 3) какъ може да се популяризира въведатъ за общо — по предпочитане — употребление българските индустриални и занаятчийски продукти; 4) какъ да се организира естивно фабрично производство и доставка облекла и обушда специално за чиновниците.

Тѣмо въ точка първа съпадаатъ да бждатъ разисквани трите болни за Габрово въпроса: за железницата, митницата и достатъченъ банковъ кредитъ.

Не се съмняваме, че габровци на първо мѣсто съ обяснили тия свои болки, тия свои отъ жизнено значение нужди. Ако не съ направилъ тоя, значи нищо, абсолютно нищо, не съ направилъ за себе си.

Индустриална банка.

На 4 т. м. варненските индустриалци — по покана отъ управителното тело на Българския Индустриален Съюзъ — се събраха да се зановнаятъ съ изработения отъ сѣщото управително тело уставъ за основаване банка на българските ин-

дустриалци да рството на кооперативни начала и да накажатъ (варненски и тѣ индустриалци) мнението си за поправките и допълненията, които ще се видятъ за необходими да се направятъ въ устава. Главно целеше се централното управление на съюза да притежава и протоколираното съгласие по принципъ на варненските индустриалци за основаването на такава банка.

Принципално за банката се изкавахъ единодушно всички присъждающа въ събрането индустриалци. По констатацията се, че нема единодушностъ по отношение постановлението на устава банката да се основе на кооперативни начала само отъ индустриалците въ страната — някои отъ присъждающите се изкавахъ и твърдо настоява банката да се основе, на общо основание, съ предварително определенъ капиталъ на акционерни начала, което съществено изменя основата на самата банка и гонимата целъ за основаването ѝ.

Знае се какви предметна и какви несравнено по-добри перспективи би имала една кооперативна банка, която, радвайки се на всички права и привилегии отъ страна на държавата, би облагодетелствувала кредита, данъчното бреме и много други страни на вложените въ нея капитални. Знае се въ сѣщото време, съ какви осезателни несподи, отъ страна на ялека и другите общи законни наредби, е свързано акционерното дело, ва да не се ламти много за тая форма на сгрупироване на капитала и използването му по тоя начинъ.

При все туй, безъ да се вземе едно определено решение, събрането избра единъ делегатъ, който ще вземе участие въ свиканото общо учредително индустриалско събрание въ София, предъ което той делегатъ ще изложи двете изкавани мнения и мотивите.

Ние отъ своя страна дължимъ да подчертаемъ, че една индустриална банка, по условията при които се основава днесъ и по много други причини, която не сметаме за нужно тукъ да излагаме, може да се основе и да се очакватъ отъ нея всички всеестрани ползи само на кооперативни начала, като не се допуска никой външенъ капиталист и съ повече отъ едно определено количество делове да въима надмощие и да влияе надъ съдбата ѝ. Банка, точно както е предвидена въ проекто-устава ще е банката, която би требвало да се основе.

Варненска популярна банка.

Не всекога и не всеко дипломатирано въсе, щомъ седне въ кое и да е кюше, може да снесе яйце.

Отъ основаването и до изборите два — три месеца на 1923 година Варненската Популярна Банка се управляваше отъ директоръ, дипломиранъ политически икономистъ и приватенъ „финансистъ“, който, освенъ директорската си длъжностъ, отъ който не се разделил приблизително 20 години, стана неизбежно да ваема още много други платени и неплатени високи и почетни длъжности. Така, съдбата го покачи на действителенъ членъ на Варненската Търговска Камара, да е безсменно делегатъ въ Българска Кооперативна Банка, да е членъ на избора на представител въ Съюза и конгресите на Популярните банки, на съюза на Кооперативите, удостоенъ бе за поддиректоръ и и. д. директоръ на С. Г. О. Н., да е членъ въ управителния съветъ на Банка за Народенъ Кредитъ, на А. Д. А. Плевенъ и С-не. Съ

една реч, да е въздесещ фактор — слякът гений, без който никой и нигде не бе възможно.

Издигна се този гений до най-големата висота, до апогея едва ли не на най редкия по иерархия в търговската пища човолек. Издигна се, обаче, за да падне стремглаво и от големината му и от славата му нито наперъ да не остане. Падна, защото съвкупното свое дипломирано достойнство — след смъртта на Патамански — той докарва банката до положението да търси пари вън от плаща на чиновниците си.

Има една турска поговорка, която гласи: „не кълмето, а кълосето награжда напредъка на предприемача“. Обаче от това, което се случи с Варненската Популярна Банка стопанит и констатират тукмо противното, именно: че не кълоса, а не всеки дипломиран кълос, щом седне в кое да е кълосе, може да снесе яйце. Т. е. че не всеки лице, и дипломирано дори ако е, може да бъде годно да даде потик на едно предприятие.

След това алополучие на Варненската Популярна Банка, тя се възвръща направо в ръцете на нейните притежатели — дребния търговски и занаятчийски еснаф — които с всичката своя неученост и бездипломност, поочередно я управляваха; ето вече повече от една година и половина. Те не се ръководеха от никакъв дипломиран фактор, но работиха честно и искрено да възстановят материалното състояние на банката, да й възврътат авторитета и кредита и да я направят средите за избраната здравя клиентела между двете еснафства и миналата 1923 година дадох единствено задоволителен баланс.

По сведенията, съ които разполагаме относно актива и пасива на същата банка през 1924 година, можем да твърдим, че: тия съществителни недипломирани поочередни управници ще излезат с напълно реален баланс, въ който печалбата не е между 700 хил. до 1 милион лева.

Това за налицен път ще повтори една друга истина, именно: че няма работа, която да не прецъпява и нема предприятие, което да не прогресира, ако честно и почтенно се работи и ако внимателно се следи развитието му — всеко предприятие продава само от печестното грижене и старание за него.

Мореплаване

Пристигнаха въ пристанището ни параходи:

s/s „Жакъ Фресинетъ“, на 10 януари и замина за Марселия с 100 тона равни стоки и 84 кафеза кокошки.

s/s „Hermes“, на 11 януари и растовари равни стоки, а се натовари тютюн и др.

s/s „Некаръ“, на 13 януари и растовари равни стоки.

s/s „Galilea“, на 10 януари и растовари 135 тона стоки, а натовари 455 тона царевича.

s/s „Quermore“, на 10 януари и растовари 175 тона стоки. Замина за Кюстенджа.

s/s „Troja“, на 3 януари и отплетува на 10 януари, натоварен с царевича 3000 тона и кълосе 150 тона.

Очакват се да пристигнат:

s/s „Galilea“, на 14 януари да растовари върнени храни за Ротердам.

s/s „Kreta“, на 17 януари, идещ от Хамбург с 250 тона равни стоки. Същия параход носи и трансбордирани стоки от s/s „Condor“.

s/s „Aviemo“, на 25 януари, идещ от Ливерпул с 190 тона равни стоки.

s/s „Minerva“, на 21 януари, носещ равни стоки.

s/s „Main“, на 23 януари, носещ равни стоки.

s/s „Tampidoglio“, на 21 януари от Александрия да натовари върнени храни.

s/s „Quirinale“, на 19 януари от Триест с 150 тона манифактура и колониял.

s/s „Луи Фресинетъ“, на 15 януари от Марселия, носещ 170 тона колониялни и манифактурни стоки.

Варненска стокова борса

Варна, 13 януари 1925 год.

Родичен преглед.

3 януари — пристигнаха днес: 45 вагона кукуруз, 1 вагон боб и 3 вагона тиквено семе. Продадяха се 2 вагона боб по 760 до 840 лева 100 кгр., 1 вагон вимница 72 отн. тегло и 3/4 примес, по 970 лева 100 кгр. и 37 1/2 вагона кукуруз, по 500—520 лева 100 кгр.

Бюлетина въ същия ден бележи продажбите станали на 2 януари подиръ обед. Продадени съ тоя ден 1/2 вагон боб по 750 лева 100 кгр. и 45 1/2 вагона кукуруз, по 492-50 до 525 лева 100 кгр.

5 януари — пристигнаха: 6 вагона вимница, 104 вагона кукуруз и 3 вагона тиквено семе. Продадяха се 1 вагон вимница 70 кгр. отн. тегло и 27/13 смес, по 860 лева 100 кгр. и 53 вагона кукуруз, от 495 до 540 лева 100 кгр.

6 януари — продадяха се 29 вагона кукуруз, по 505—540 лева 100 кгр. За кукуруза повишение по 5 лева за 100 кгр. Срочни продажби сключени за 375 тона — 350 т. кукуруз, 15 т. тикв. семе и 10 т. просо.

9 януари, продадяха се 2 вагона вимница, 71 отн. тегло и 1 1/2 смес по 920 лева 100 кгр., 70 кгр. отн. тегло 29/5 смес по 910 лева 100 кгр.; 48 1/2 вагона кукуруз, по 485—530 лева 100 кгр.

10 януари, продадяха се 19 1/2 вагона кукуруз, по 480—521.50 лева 100 кгр. За кукуруза спадане по 10 л. 100 кгр. На 6, 7, 8 и 9 януари пристигнаха 141 ваг. Кукуруз. Днес — 59 вагона кукуруз и 1 ваг. тиквено семе.

На 12 януари, пристигнаха: кукуруз 107 вагона, рапица 1 вагон, тиквено семе 2 вагона и слънчоглед 2 вагона. Продадяха се 4 вагона кукуруз, по 505 лева — 18 вагона фигурират въ бюлетина за днес от продажба на 10 януари след обед, по 485—520 лева 100 кгр.

Всички товарения на кукуруз се изпращат въ Ротердам и Анверс. Руската конкуренция съ кукуруз въ тия пазари се засили въ преда на нашия износ.

Лияцата.

Варна, 13 януари 1925 г.

Много обяснимо беше, че съ настъпването на празниците — които у нас следват по два календара — затишето въ пияцата само по себе си ще последва. Празниците следват и затишето е пълно. Обаче след празниците очаква се стадащото на кануне оживление да продължи. Добрите наблюдатели и личностите на опита искат да предвидат и предскават малко по-добро положение въ пияцата. Характеристиката на пазара за

Захарта

Немаме никакви особенни промени. Пипитъ фабрики съ въ превършването на кампания

ТЪРГОВСКО АКЦИОНЕРНО Д-ВО „ДОВЪРИЕ“ — ВАРНА.

Баланс

приключенъ на 31 Декември 1924 год.

Активъ

1	Каса и наличност въ Банки	207856 80
2	Портфейл	352096 —
3	Текущи лихвени сметки	217134 —
4	Съдебни и протестиращи записи	69104 72
5	Предприятия	158593 50
6	Мобили	12500 —
7	Ценни книжа	760 —
8	Записи за инкасо	5246 35
9	Залови и гаранции	254540 —
	Всичко	1277831 37

Пасивъ

1	Капиталъ	400000
2	Заласенъ фондъ	368 —
3	Влогове	2 —
4	Кредитори лихвени	1 —
5	Кредитори безлихвени	4550 —
6	Непосеканъ дивидентъ	64000 —
7	Дивидентъ 1924 год.	19800 —
8	Тантиеми	5246 35
9	Седанти	254540 —
10	Депозитори	1277831 37

Смѣтка „Загуби и Печалби“

приключена на 31 Декември 1924 год.

1	Общи разходи, пдем, заплати и др.	189995 80	1	Отъ лихви, комисиони и др.	239385 74
	Чиста печалба лв. 99,389.94				
2	16% дивидентъ	64000			
3	Тантиеми	19800			
4	Амортизация мобилитъ	1919			
5	10% заласенъ фондъ 9938.90				
	За усиляване фонда	3732 04			
	Всичко	13670 94			
		239385 74			239385 74

Счетоводителъ: Аг. Г. Нандиларовъ

Провѣрителенъ съветъ:

Х. Ивановъ
Д. Вълчановъ
Г. Станчевъ

Докладъ

на Провѣрителния съветъ на Търговско Акц. Д-во „Довѣрие“, Варна до 11-то общо редовно годишно събрание на г. г. акционеритъ.

Господа акционери,

Въз основа на чл. 202 отъ Търговския законъ и постановленията на дружествения уставъ имаме честъ да Ви явимъ, че провѣрихме представени Ви отъ управителния съветъ „Баланс“ и сметка „Загуби и Печалби“ за отчетната 1924 година, които намерихме верно извлечени отъ книгитъ на дружеството.

Като Ви съобщаваме това, молиме Ви да одобрите представителъ Ви „Баланс“ и сметка „Загуби и Печалби“ и да освободите отъ отговорностъ членоветъ на управителния съветъ и директора, за дѣлата имъ презъ изтеклата 1924 година.

гр. Варна, 9 януари 1924 год!

Провѣрителенъ съветъ:

Х. Ивановъ
Д. Вълчановъ
Г. Станчевъ

та и иматъ всички основания да отбележатъ едно свръхпроизводство, каквото се предвиждаше още при брането и превоза на цвеклото. Точната цифра на свръхпроизводството, вероятно, къмъ половината на февруари ще се знае. Но днесъ може да се очаква съ увереностъ, че то ще задоволи нацията вътрешенъ консумативенъ пазаръ и че едно значително количество захаръ ще се изнесе въ чуждитъ пазари. Ценитъ, по причина на празниците, се задържаха; но вероятността е голема, че ще спаднатъ. У насъ ценитъ е: кгр. 25.30 лв.

Кафето.

За световнитъ тържища кафето, ни една година, следъ войната не е била така бурна както 1924. Ни единъ артикулъ не е ималъ таква благоприятни условия за растежъ на цѣнитъ, както кафето. Защото тѣзи година продукцията е подбита, консумацията е много по голѣма отъ по-раншитъ години. Повдигането на консумацията особено е големо въ Съединенитъ Американски държави, дето е забранена консумацията на алкохолнитъ питиета и то на предизвика повишението консумацията на всички други артикули за наслаждение. Нищо не може да спомогне за одържането на ценитъ. Нито силната борса въ Нюйоркъ дори може да направи нещо. Оптитъ отъ Нюйоркъ да се принуди Бразилия за посветяването на кафето нищо не сполучиха. Още отъ началото на януари 1924 год. се чувствуваше твърдата тенденция на тържището за кафе. Големитъ лагери по световнитъ тържища почнаха съ силното и по-силното търсене

да се изправятъ, обаче не искаха веднага да се ползватъ, защото се мислеше, че ценитъ ще спаднатъ. Тѣзи операции не успе. Напротивъ, световнитъ тържища изгубиха надвластие (превѣхването на силитъ) въ търговията, защото Бразилия се възползува отъ благоприятния моментъ и стана господаръ на положението. Знаятъ се ценитъ следъ това какъ се равниха. И до днесъ търсенето продължава да е все така оживено. Отъ октомври и Нюйоркъ почна да спекулира на хооетъ и ценитъ достигнаха на 115 шилинга — повишението въ януари почна съ 3 шилинга и въ декември достигна до 45 шилинга отъ продажбитъ презъ 1923 година.

Въ самото местопроизводство Рио де Жанейро на 112 шилинга. У насъ ценитъ е безъ промена, надъ 114 л. кгр. и съ тенденция къмъ ново повишение.

Дървеното масло.

Въ странство цѣнитъ почнаха да спадатъ, но и търсене още нема. У насъ ценитъ се задържаха.

Ориза.

Ценитъ е: женеви 24 л. кгр., български 27 л. кгр.

ХРОНИКА.

Почина днесъ, 13 януари, Пашиотъ Рахметъ, директора на местния клонъ на Българска Търговска Банка, единъ способенъ и неуморенъ банковъ деецъ повече отъ 20 години. Почина е на 48 години и се намираще въ разцвета на своята банкова полезна дейностъ. Въ

неговото лице Българска Търговска Банка губи единъ отъ най-добритъ и най-ревностнитъ свои чиновници, гражданството въ Варна губи единъ примерно лояленъ съгражданинъ, а семейството му единъ скъпъ и непрежанимъ свой членъ. Той остави дълбоко скръбяща съпруга.

Понемѣ питахме и ни се отговори отъ събратътъ ни „Шумен. Вестъ“, но не точно и пълно да избягнемъ неговитъ и наши тѣтци отъ заблуда, повтаримъ: Мало Колентъ, Кало Малевъ и Ал. Малевъ какви е помежду си? Мало Колентъ, Кало Малевъ и Ал. Малевъ въ онова време, когато се сключваха честнитъ сделки съ Варненската, а и съ Шуменската община, не беа ли въ единъ и същъ синдикатъ, когото ангажираха съ достатъкъ? Ако не — внимавайте си на задъ и изкаваме своето доблестно: pardon!

Брашната, внесанъ отъ странство, при пристигне на границата ще се подлагатъ на строгъ химически анализъ и фалшифициранитъ, горчивитъ и равналинитъ или неотговарящитъ на типа за ядене, нече се допускатъ въ страната — ще се повръщатъ назадъ или онщожатъ. Също така ще се постѣва и съ жита, които еж по-долни отъ установената минимална либра и които не ще дадѣтъ рандемана отъ брашно.

Парахода „Варна“ замина на 6 януари за Бургасъ — Цариградъ като натовари отъ Варна само 35 свини. Навестина много навъдъ остана нашата търговска флота. Но това нищо не значи за оракула, който ерлучи да внесе 2 милиона отъ субсидията на 31 ноември.

декември и да и више като печалба за ежидната година — изпреми дефиницията от 1/2 милион — за да получи тантиеми за управителния съвет. Божко Господи! пародно дело ли е параходното дружество и да трапева за охраняване пивалити?

Най старото кредитно акционерно д-во „Дружба“ в Варна е наред решение, начинен от юмниат да ликвидира и ликвидацията му е започната. Не изознат сжипски интимен събитие на акционерите му да решат за ликвидиранието му; въ е един капитал само от 100 милион втринали лена, то беше вече твърде малко за да заема въ пиптата едно съотносно място като кредитен институт. Въ сегашното време за тъкът институт сж нужди големи капитали, които вследствие на кризата мажно биха се намерили.

Признати сж права на концесионни облаги за проектирани предприятия: а) на Морското акцион. индустр. д-во „Българ“ в Варна за риболовство и откритото море, консервиране на риба чрез замръзване, солене, пушене, мариниране въ сждове сж и безъ херметическо затваряне, плетене на мрежи и пр. край градовете на Черноморе.

Признати сж права на общи и специални облаги на памучно-текстилно акц. д-во фабрика „Принц Кирил“ в гр. Габрово за хасета, аладжи, материи, бархети, оксфорти и сатени, като разширение на действующе предприятие за памучно тъкачество в гр. Габрово, безъ запавен районъ.

Нурсовата разлика на влатния мезъ сж книжния до 31 мартъ г. г., включително, остава пакъ, въ то до 1 тек. месецъ — въ книжни за 1 влатенъ левъ. По тоя курсъ ще се събиратъ митата, акцивите и другите данъци, берии и такси въ влатна монета и за всички вносими, стоки, включително цимента и бубеното семе.

Утвърденъ е избора за членове на Варненската търговско-индустриална камара отъ Търновската секция, по които бе възбуденъ принципалния въпросъ за родствените връзки и отношения между членовете. Специалния случай, както и въ миналия брой явихме, беше относно габровския изборъ на индустриалците г. г. П. Ц. х. Стойчевъ и Ив. Хр. Морозинджиевъ — шурей и ветъ — които обаче се утвърдиха, защото се призна, че за камарите родственото нема значение.

Законопроекта за допълнение и изменение закона за тарифата на вносните стоки е готовъ. Той отрежда освобождаването отъ 6 на ето износно мито за захарта, произведена отъ българските захарни фабрики и за облагородените лози. Освобождава захарта и лозите и отъ всички други такси, берии и права. Нова статия 34 е прокарана въ тарифата относно рудите, които при неноса плащатъ 10 на ето върху стойността. А митото за отпадите отъ ковното жезево се намалява отъ 0.50 на 0.20 лв. 100 кгр.

Слънчогледовите фабрики се амиратъ предъ едно затруднение отъ голямото поскупване на слънчогледното семе, достигнало до 9 л. кгр., защото проявждаването отъ това семе е нормирано по 50 л. кгр., съвсемъ ниско. Много фабрики сж спрели производството и сж поискали запечатването имъ.

Несменените до 31 того касови бонове отъ по 1000 лева, ще останатъ невалидни и безъ никака стойностъ — въ загуба стопанина, който ги има. До

уречената дата Б. Н. Банка ще ги сменятъ, цѣка всеки стопанинъ се възползува отъ това.

Съобщила е легацията ни отъ Атина, че новата грѣцка митническа тарифа ще почне да се прилага отъ 1 мартъ т. г. До тогава ще е въ сила и действително сегашната тарифа.

Пишатъ ни отъ Бургасъ, че е измислила съобщението на някои вестници, че е потъналъ некакъвъ си холандски или какъвъ и да е другъ параходъ вследствие на мятъква на плаваща мина или по друга алополука. Нема нищо подобно. За плаваща руска мина и дума не може да става, защото отъ 2 и повече месеци източниятъ вѣтръ не е духалъ; духалъ е западения вѣтеръ; течението на морето е било, следователно, противно за да не донася отъ руските морски минни заграждения подобна мина. Новината е отъ обыкновенните немислици.

Общото учредително събрание на „Кооперативна Индустриална Банка“ въ София е свикано за 25 того. Варненските индустриалци възложиха по изборъ на местния адвокатъ Станчо Савовъ, председател на управит. съветъ на д-во Слънчогледъ да ги представлява въ това събрание.

Главния директоръ на железниците, Каракашевъ, на 5 срещу 6 т. м. пристигна въ Варна, кавайтъ да инспектира линията, която не се отърва отъ ежедневни катастрофи; а други кавайтъ, че некалъ да проучи положението по гарите и новите пужди на търговията и индустрията отъ подобрението на железнопътните съобщения. Фактъ е, обаче, че Главния директоръ дойде въ Варна и си замина обратно безъ да се срещне нито съ едного отъ търговците или индустриалците за да размени две думи по онова, което би могълъ той като най-мощенъ факторъ да направи за създаде добри условия въ сношенията за търговията и индустрията.

Досегашните гербови марки, поради откритата фалшификация отъ 4 того сж изтеглени отъ употреба. Подлежати на десет левовъ гербовъ сборъ книжа ще се облепватъ съ по два отъ по петъ лева или съ по малки марки за равна десетлєвона стойностъ. Документите, облепени съ цели 10-левови марки, носещи дата по късна отъ 4 януари ще се сметатъ като необгербовани и ако се употребяватъ съ съзнание, лицата употребявали ги ще се преследватъ.

Габровските фабриканти на платове и обуща сж поели ангажиментъ за снабдяване държавните служители съ дрехи по 1200—1500 лева костюма и съ обуща съ същите намаления. Ангажементъ ще се оформи писмено тия дни съ представители на фабрикантите въ София и правителството.

Акционерно Търг. д-во „СТАНЧО К. ЛАФЧИЕВЪ“ — Павликени.

ПОКАНА

Управителния съветъ на Акционерно Търговско д-во „Станчо К. Лафчиевъ“ — Павликени поканва г. г. акционерите на III-то общо годишно събрание на 25 януарий 1925 год., въ 8 часа преди пладне въ канцеларията на дружеството:

Ако събраието не състои на тази дата, ще се отложи за следния денъ, сжция часъ и место съ толкова отъ акционерите, колкото присъствуватъ.

Акциите за правоучастие въ събраието се депозиратъ въ дружественната каса въ Павликени до 24 януарий с. г. 6 часа вечерята.

Дневенъ редъ:

- 1) Отчетъ на управителния съветъ за времето отъ 1 януари 1924 до 31 дек. 1924 год.
- 2) Докладъ на проверителния съветъ за означеното време.
- 3) Удобрение баланса и сметката загуби и печалби сключени на 31 декември 1924 год., както и освобождаването отъ отговорностъ управителния и проверителния съвети за изтеклата балансова 1924 година.
- 4) Избиране нови членове за управителенъ и проверителенъ съвети.

Павликени, 4 януари 1925 год.

Управителния съветъ.

БАЛАНСЪ

за врѣмето отъ 1 Януарий 1924 год. до 31 Декември 1924 год.

АКТИВЪ

1	Недвижими имоти	143,223	12
2	Движими имоти	4,616	30
3	Мобили	14,338	25
4	Цѣнни книги	13,300	—
5	Консигн. стоки	3,800	—
6	Депозити	25,000	—
7	Каса	10,204	84
8	Дебитори	159,156	89
9	Стоки	414,085	16
		787,719	06

ПАСИВЪ

1	Капиталъ	500,000	—
2	Зап. капиталъ	15,649	08
3	Неплатенъ данѣкъ	15,100	11
4	Депозанти	25,000	—
5	Б. Н. Банка	49,600	—
6	Кредитори	168,188	36
7	Печалба 1924 год.	19,181	56
		787,719	06

РАВНОСМѢТКА

ДА ДАВА

1	Амортизация 5%	4,358	38
2	Вр. с/ка Заг. и печалби	3,079	45
3	Лихви и комисиони	5,112	57
4	Общи равноеки	187,095	45
5	Данѣкъ 3% 1924 год.	1,908	15
6	За разпределение	17,273	41
		218,827	41

ДА ЗЕМА

1	Отъ стоки печалби	218,827	41
		218,827	41

ДОКЛАДЪ

на Проверителния съветъ при Акц. Търг. д-во „Станчо К. Лафчиевъ“ — Павликени, до III-то общо годишно събрание на акционерите.

Господа Акционери,

Имаме честь да Ви съобщимъ, че проверихме Баланса и сметката Загуби и Печалби за изтеклата 1924 операция година и ги намерихме редовно и правилно извлечени отъ счетоводните книги на Дружеството.

Молимъ да подобрите представения Баланс и сметката Загуби и Печалби и освободите отъ отговорностъ Управителния съветъ на Дружеството за действията му презъ 1924 год.

Павликени, 4 януарий 1925 год.

Проверителенъ съветъ: БОБИ ЛАФЧИЕВЪ,
ВЛ. МИНКОВЪ.

Съединени Дунавски и Черноморски ПАРАХОДНИ АГЕНЦИИ О. О. Д. БУРГАСЪ

Редовни товарно-параходни съобщения между
България и Анверсъ, Ротердамъ, Хамбургъ,
Балтийските пристанища и Лондонъ.

Поповска Кредитна Банка

Централа ПОПОВО — Клонъ ВАРНА.

Телефонъ Попово № 32.

Телефонъ Варна № 252.

ИЗВЪРШВА ВСИЧКИ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ.

Приема срочни и безсрочни влогове по споразумение.

Клонътъ Варна отпуща кредити на търговци житари и дава най точни информации о житарството на своите клиенти.

Безименно акц. д-во „Индустрия“ Попово.

Капиталъ, напълно внесенъ, 2.000.000 лева.

Собствена модерна абрика за растителни масла.

Купува всякакви количества маслодайни семепи.

Продава доброкачествени рафинирани
слънчогледови масла,

Адресъ за телеграми: „Индустрия“ — Попово.